

Ostolaskutietojen toimittamisen pilotoinnissa käytettävä AURA-ohjeluonnos

Versio	Päivämäärä	Kommentti
0.1	28.5.2025	Ensimmäinen versio

VN asetukset kunnan ja hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta

3 § ... tietojen toimittamisen aikataulu

10) Ostolaskut edelliseltä kalenterikuukaudelta toimitetaan viimeistään seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä

VM asetukset kunnan ja hyvinvointialueiden taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista

Sisältyy olemassa oleviin pykälämuotoiluihin: käsitellään kahtena uutena raportointi-kokonaisuutena osana muuta toimitettavaa taloustietoa

AURA-käsikirjat (kunta ja hyvinvointialue)

Luku 7: XBRL-tilukkomallit, raportointikokonaisuuksien sisältö ja raportointiohjeet

7.xx Ostolaskujen raportointi (kuukauden 15. päivään mennessä edelliseltä kuukaudelta) = OTI ja OTU

Ostolaskujen toimittamisvelvoitteesta valtiolle säädettäisiin xx laissa. Kyseisessä laissa toimittamisvelvoitteen alaiseksi ostolaskuksi ollaan alustavasti määrittelemässä julkisiin hankintoihin liittyvät ostolaskut.

Ostolaskut tulee toimittaa kultakin kalenterikuukaudelta seuraavan kuukauden 15. päivään mennessä Valtiokonttorin tietovarantoon XBRL-, CSV- tai Excel-muodossa. Pilotin aikana selvitetään mahdollisuutta toimittaa XML- ja JSON-muotoisia aineistoja. Ostolaskuista tulee toimittaa kaikki tiliointirivi- ja tuoterivitiedot.

7.xx.1.OTI Raportoittavat tiedot

Raportoittavia ostolaskuja ovat käyttötalouteen ja investointeihin liittyvien palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden ostoihin tai vuokraamiseen (esim. leasing tai muu vuokraaminen) liittyvät laskut. Ostolaskuna raportoidaan myös lakisääteiseen yhteistoimintaan liittyvät ostolaskut. Tällaisia ostolaskuja muodostuu mm. hyvinvointi ja -kuntayhtymiltä ostetut asiakaspalveluista tai TE-palveluihin liittyvästä yhteistoiminnasta.

Ostolaskuja kirjataan sekä tuloslaskelman että taseen tileille. Ostolasku raportoidaan sillä tilillä, jolle se laskun saapuessa tiliöidään. Jos ostolaskussa on usealle tilille tai palveluluokalle kohdistuvia ostoja, raportoidaan kaikki nämä rivit OTI-raportointikokonaisuudessa.

Muistiotosite ei ole ostolasku: ostolasku voidaan kirjata ensi taseeseen, josta se kohdennetaan tuloslaskelmaan muistiotositteella esimerkiksi käytön mukaan tai ostolaskun kirjausta voidaan oikaista muistiotositteella tuloslaskelman tililtä toiselle. Näitä muistiotositteita ei raportoida.

Pilottivaiheessa ei toimiteta:

- luottokorttilaskuja
- avustustilien kautta avustuksina maksettaviin ostolaskuja
- palveluseteleihin liittyviä ostolaskuja
- matkalaskuja
- henkilöstökuluihin liittyviä ostolaskuja
- kiinteistö ja -tilavuokralaskut
- lahjoitusrahastojen tai toimeksiantojen varojen käyttöön liittyvistä ostoista

Toimitettavissa tiedoissa tulee olla ostolaskutasoinen salassapitomerkintä mikäli lasku sisältää julkisuuslain mukaan salassa pidettävää tietoa. Tällaisia tietoja voivat olla esimerkiksi sote-palvelun asiakkuuteen, valmiuteen, varautumiseen ja turvallisuuteen liittyvät laskut. Ostolaskutietojen toimittamisen pilotissa raportoiduissa tiedoissa ei saa olla erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja. Tuoterivien liikesalaisuutta ei tarvitse merkitä, vaan tuoterivit luetaan suoraan liikesalaisuudeksi yksikköhintojen vuoksi.

Tietoja ostolaskuista toimitetaan kahdella eri kokonaisuudella: OTI (ostolaskujen tiliointirivit) ja OTU (ostolaskujen tuoterivit).

Tietoja ei raportoida konsernitasolla. Raportointitaso on Y-tunnustaso. Mikäli raportoiija on jakanut esimerkiksi hallintosäännöllä organisaationsa useampaan hankintoihin valmistelemaan yksikköön, tulee raportoinnin yhteydessä ilmoittaa Y-tunnuksen lisäksi kunkin hankintoja tekevän yksikön tarkenne OTI-taulukkomallin solussa C0060. Tällä tarkenteella tarkoitetaan Hilmassa ilmoitettavaa organisaation osan nimeä kohdassa: ”Yksikkö / alaorganisaatio TED BT-16: Organisaation osan nimi” (kts. Hilma käyttöohje)

Liikelaitosten ja taseyksiköiden ostolaskut raportoidaan osana kunnan/hyvinvointialueen tai -yhtymien tietoja. Liikelaitoksen tai taseyksikön ostoihin liittyviä laskuja ei tarvitse eritellä C0060-solussa lukuun ottamatta edellä kuvatussa kappaleessa kuvattua tilannetta.

Alla esimerkissä vihreällä pohjalla kuvataan raportoitava taso. Kuntien ja hyvinvointialueiden palveluluokkakohtaisesta raportoinnista poiketen ostolaskuja ei tarvitse kohdentaa tuki-, yleishallinto- tai tilapalveluista varsinaisille palveluille. Mikäli tukipalveluihin liittyviä laskuja kirjataan suoraan toimialojen palveluluokkiin liittyville kustannuspaikoille, voi näin kuitenkin tehdä edelleen.

Kunnat ja hyvinvointialueet tuottavat tukipalveluina mm. ateria- ja siivouspalveluita, lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden varastonhallintaa yms. Ostolasku raportoidaan sillä palveluluokalla, jonne se sen saapuessaan luonteensa mukaisesti kohdentuu. Esimerkiksi lääkkeet voidaan kirjata suoraan varsinaiselle palvelulle tai tukipalveluihin.

Palveluluokakohtaisilla (KKTPP ja HHTPP) raporteilla tuotot ja kustannukset kohdennetaan tukipalveluista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti varsinaisille luokille kuten ennenkin.

Yllä olevan esimerkin lasku raportoidaan OTI:ssä kokonaisuudessaan Tukipalvelut-palveluluokalla.

Vaihtoehtoisesti lasku on voitu kirjata suoraan esim. kustannuspaikalle Kotihoito ja kohdistaa se sitä kautta palveluluokkaryhmään Iäkkäiden palvelut. Näin voidaan edelleen toimia.

7.xx.1 Kilpailutustunniste/sopimusnumero

Ostolaskuihin, jotka perustuvat hankintailmoitukset.fi:ssä ilmoitettuun hankintaan, tulee lisätä hankintailmoitukset.fi:ssä muodostuva kilpailutustunniste. Kilpailutustunniste raportoidaan ostolaskukohtaisesti. Ostolaskuissa, jotka perustuvat yhden kilpailutuksen osan perusteella tehtyyn hankintasopimukseen, voidaan käyttää kilpailutustunnistetta, joka noudattaa muotoa:

<VUOSI>-<HANKINTAMENETTELYN TUNNISTE>-<OSAN NUMERO>

- Eli esim. 2025-14488-1

TAI

<VUOSI>-<HANKINTAMENETTELYN TUNNISTE>-<OSAN NUMERO>-<SOPIMUKSEN JÄRJESTYSNUMERO>

- Eli esim. 2025-14488-1-1

Ostolaskuissa, jotka perustuvat useamman kuin yhden kilpailutuksen osan perusteella tehtyyn hankintasopimukseen, tulee käyttää kilpailutustunnistetta, joka noudattaa muotoa

<VUOSI>-<HANKINTAMENETTELYN TUNNISTE>-CON(<SOPIMUKSEN JÄRJESTYSNUMERO>)

- Eli esim. 2024-010037-(CON-0001)

Tätä kilpailutustunnisteen muotoa voidaan käyttää myös yhteen osaan perustuvien hankintasopimusten kanssa.

Hankinnat, joita ei ole ilmoitettu Hilmassa, tulee linkittää ostolaskuihin organisaation oman sopimusnumeron kautta. Tällaisena sopimusnumerona voi toimia esimerkiksi hankintasopimuksen diaarinumero tai muu vastaava sopimuksen yksilöivä numero. Käytettävä tunniste tulee olla raportoivan organisaation sisällä yksilöivä. Näin kyseiseen hankintasopimukseen liittyvät ostolaskut kertyvät saman hankintasopimuksen alle. Tunnistettava valittaessa on huomioitava, ettei tunnistetta voida enää tulevaisuudessa käyttää kuvaamaan toista hankintasopimusta, vaikka alkuperäinen sopimus päättyisikin.

Hyvityslaskut raportoidaan kuten varsinaisetkin laskut. Tärkeää on kohdistaa hyvityslasku samalle kilpailutus/sopimustunnukselle kuin alkuperäinenkin lasku, jolloin sopimukseen kohdistuvien ostojen kokonaisuus säilyy oikean kokoisena.

7.xx.3 OTI Ostolaskujen tiliöintirivit

Välilehdellä t00 raportoidaan raportoivan tahon Y-tunnus sekä raportointijakso.

Välilehdellä ol-01 raportoidaan ostolaskuista alla olevan taulukon mukaiset tiedot.

Valtiokonttorin Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelu tekee raportoituuihin aineistoihin automaattisia tarkastuksia, joista nousee tarkastushavaintoja. Pilotissa tehtävät tarkastukset on kerrottu alla olevien tietosisältöä kuvaavien taulukoiden sarakkeissa ”Automaattinen tarkastus pilotissa”. Hyväksynnän estävä havainto edellyttää tiedon korjaamista lähdeaineistoon ja koko raportointikokonaisuuden toimittamista uudestaan tietopalveluun. Uudelleen toimitetun raportin tiedot korvaavat kokonaisuudessaan kaikki vanhan raportin tiedot. Virheellisiä tietoja ei voi korjata tietopalveluun raportoituun aineistoon tietopalvelussa, joten mikäli raportoidut tiedot ovat virheellisiä, tiedot tulee korjata lähdeaineistoon ja toimittaa sen jälkeen uudelleen tietopalveluun.

Tietokenttä	Tunnus	Tietokentän selite	Pakollisuus	Automaattinen tarkastus pilotissa	Huomiot
Tiliöintirivin yksilöivä ID	R0010	Tiliöintirivin yksilöivä ID	Pakollinen	Pakollisuus	Juokseva numero, yhdessä tietolähetyksessä sama ID ei voi esiintyä kuin kerran
Toimittajan laskun tunniste	C0010	Toimittajan sisäinen laskun tunniste	Pakollinen	Pakollisuus	Tämä voi olla esim. toimittajan laskun numero
Hankintayksikön laskun tunniste	C0020	Hankintayksikön sisäinen laskun tunniste	Pakollinen	Pakollisuus	Yksilöllinen esim. tositenumero

Kilpailutus-tunnus	C0030	Laskuilla, jotka liittyvät kansallisen/EU-kynnysarvon ylittävään hankintaan, tulee olla jatkossa Hilmassa generoitu kilpailutustunnus. Mikäli ostoon ei liity kilpailutustunnistetta, kenttään raportoidaan "9999"	Pakollinen	Ei pakollisuutta pilotissa, validoidaan raportoidut kilpailutus-tunnukset	
Turvakoodi	C0040	Laskuilla, joiden sisällössä on salassa pidettävää tietoa, tulee olla tiedon salassa pidosta kertova merkintä. Tarkempi merkintätapa sovitaan pilotin alkaessa.	Pakollinen	Pakollisuus	Pohjana merkinnän toteuttamisessa voi käyttää arviomuistiossa ehdotettua turvakoodia. Koodi kertoo mikä osa laskusta on salassa pidettävää ja millä perusteella
Sopimusnumero	C0050	Hankintayksikön sisäinen sopimusnumero. Hankintasopimuksen yksilöivä tunniste, joka toimitetaan tietovarantoon sellaisten ostolaskutietojen yhteydessä, jotka eivät liity hankintalain mukaisesti kilpailutettuun hankintaan.	Pakollinen	Ei pilotissa	
Ostajaorganisaation Hilma-alaorganisaatio-tunniste	C0060	Hilmassa käyttöön otettava alaorganisaatiotunniste. Käytetään niissä tapauksissa, joissa organisaatio on saman Y-tunnuksen alla jakanut hallintopäätöksellään organisaationsa useisiin hankintayksiköihin/hankintaorganisaatioihin.	Vapaaehtoinen	-	
Toimittajan Y-tunnus	C0070	Raportoitava, mikäli Y-tunnus olemassa. Muussa tapauksessa maatumuksen perusteella kentän pakollisuus vapautuu	Pakollinen	Pakollisuus, Sisällön validointi	Ensisijaisesti ilmoitettava toimittajan Y-tunnus. Jos toimittaja on ulkomainen tai sillä ei ole Y-tunnusta, voidaan käyttää muuta tunnistetta (ALV-numero: EU-toimittajat, toimittajan nimi: jos muuta tietoa ei ole saatavilla).
Toimittajan nimi	C0080	Noudetaan hankintatietovarannossa Y-tunnuksen perusteella. Jos toimittaja on ulkomainen tai sillä ei ole Y-tunnusta ilmoitettava toimittajan nimi.	Vapaaehtoinen	.	

Toimittajan ALV-numero	C0090	Noudetaan hankintatietovarannossa Y-tunnuksen perusteella. ALV-numero ilmoitettava ulkomaisien toimittajien osalta, mikäli sellainen on.	Vapaaehtoinen	-	
Toimittajan maatunnus	C0100	ISO 3166 -standardin mukainen 3-kirjaiminen koodi	Pakollinen	Pakollisuus	Tietoa käytetään vapauttamaan / määrittelemään toimittajaa koskevia kenttiä pakolliseksi.
Toimittajan lisätieto	C0110	Jos laskuttaja/toimittajakentässä on laskutuspalvelua tuottavan yrityksen nimi, eikä todellista tuotteiden toimittajaa, niin tässä kentässä ilmoitetaan oikea toimittaja.	Vapaaehtoinen	-	
Tositepäivä	C0120	Toimittajan määrittelemä laskun päivä-määrä	Pakollinen	Pakollinen	
Laskun valuutta	C0130	ISO 4217 -standardin mukainen 3-kirjaiminen valuuttakoodi	Pakollinen	Pakollinen, Sisällön validointi	
Laskun tiliöintirivin kokonais-summa ilman ALV:ia	C0140		Pakollinen	Pakollinen	
Alv-kanta	C0150	Alv-kanta -tieto (0, 10, 14, 25,5)	Pakollinen	Pakollinen	
Kirjanpidon tilinumero	C0160	AURA-käsikirjan mukainen tilinumero. Tulee olla kulloinkin voimassa olevan raportointitaksonomian mukainen	Pakollinen	Pakollinen, sisällön validointi	
Palveluluokkatunnus	C0170	Tulee olla kulloinkin voimassa olevan raportointitaksonomian mukainen	Pakollinen	Pakollinen	

7.xx. OTU Ostolaskun tuoterivit

Ostolaskujen tuoterivit raportoidaan omalla raportointikokonaisuudellaan. Ostolaskujen tuoterivitiedot raportoidaan niiden laskujen osalta, jotka ovat saapuneet hankintayksikköön verkkolaskuna ja jotka on raportoitu OTI-raportointikokonaisuudessa. Raportoitaviin tietoihin ei tarvitse tehdä sisällöllisiä korjauksia, vaan tiedot voidaan raportoida verkkolaskulla saapuneella sisällöllä. Mikäli toimittaja on jättänyt verkkolaskulla kentän tyhjäksi, voidaan kenttä raportoida tyhjänä.

Ostolaskutietojen toimittamisen pilotissa raportoiduissa tuoterivitiedoissa ei saa olla erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja.

Tietokenttä	Tunnus	Tietokentän selite	Pakollisuus	Auto-maattinen tarkastus pilotissa	Huomiot
Tuoterivin yksilöivä tunnus	R0010	Tuoterivin yksilöivä ID	Pakollinen	Pakollisuus	Juokseva numero, yhdessä tietolähetyksessä sama ID ei voi esiintyä kuin kerran
Toimittajan laskun tunniste	C0010	Toimittajan sisäinen laskun tunniste	Pakollinen	Vertailu tililiöntirivien laskun tunnistettiin	Tämä voi olla esim. toimittajan laskun numero
Hankintayksikön laskun tunniste	C0020	Hankintayksikön sisäinen laskun tunniste	Pakollinen	Pakollisuus	
Toimittajan tuotenumero	C0030	Toimittajan tuotteelle tai palvelulle antama tuotenumero	Pakollinen	Pakollisuus	Sisällytetään, mikäli laskulla on toimittajan tuotenumero
Tuotteen tai palvelun kuvaus	C0040	Toimittajan tuotteen tai palvelun nimi tai kuvaus	Pakollinen	Pakollisuus	
Yksiköiden lukumäärä	C0050	Laskutettujen tuotteiden tai palveluiden lukumäärä	Pakollinen	Pakollisuus	
Yksikkö	C0060	Laskutettujen tuotteiden tai palveluiden mittayksikkö (esim. kpl, h, kg)	Pakollinen	Pakollisuus	
Hinta ilman ALV:a	C0070		Pakollinen	Tuoterivien summan tulee täsmätä laskun summaan	
Alv-kanta	C0080		Pakollinen	Pakollisuus	